

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษานำเสนอผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเพ จังหวัดระยอง ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ แทนความหมายของการแปลข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
p	แทน	ความน่าจะเป็นของค่าสถิติ
t	แทน	ค่าแจกแจงแบบที (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
df	แทน	ค่าแห่งชั้นความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทพื้นที่ตำบลเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเพ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บริบทพื้นที่ตำบลเพ อำเภอมือง จังหวัดระยอง

เทศบาลตำบลบ้านเพ ตั้งอยู่ในเขตตำบลบ้านเพ อำเภอมือง จังหวัดระยอง มีพื้นที่ในความรับผิดชอบ 34.5 ตารางกิโลเมตร ประชากรในทะเบียนราษฎร จำนวน 16,726 คน ประชากรแฝงโดยประมาณกว่า 5,000 คน และชาวต่างด้าวโดยประมาณกว่า 5,000 คน ในอดีตประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง และเป็นเกษตรกร ต่อมาเมื่อรัฐบาลมีการพัฒนาประเทศ ตำบลบ้านเพก็เริ่มพัฒนาพื้นที่โดยใช้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวหลักระดับประเทศ (เกาะเสม็ด) มาเป็นจุดขายในการพัฒนา ชาวบ้านเริ่มมีการปรับตัวจากชาวประมง ชาวไร่ชาวนา เป็นแม่ค้า การให้บริการนักท่องเที่ยว และแปรรูปสินค้าประมงที่หามาได้เพิ่มมูลค่าจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. 2548 รัฐบาลจัดให้มีการประกวดหมู่บ้านโอท็อป หมู่ 2 ของตำบลบ้านเพได้รับคัดเลือกเป็นหมู่บ้านโอท็อประดับประเทศ (สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านเพ. 2554 : 89-90)

จากข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง รายงานว่าในปี พ.ศ. 2554 มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาเที่ยวในจังหวัดระยองเกือบ 5 ล้านคน โดย 80% ที่เข้ามาท่องเที่ยวในตำบลบ้านเพ อำเภอมือง จังหวัดระยอง จึงทำให้ปัจจุบันจากข้อมูลข้างต้นพบว่าเฉลี่ยแล้วในแต่ละวันจะมีประชากรอยู่ที่บ้านเพประจำประมาณ 2700 คน และเฉลี่ยนักท่องเที่ยวมีวันละประมาณ 11,000 คน จึงทำให้เกิดขยะประมาณวันละ 30 ตัน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดระยอง. 2554 : 45-48)

องค์กรภาคประชาสังคมและองค์กรต่าง ๆ ในเขตเทศบาลมีการประชุมกันอยู่เนื่อง ๆ เมื่อจะมีการจัดงานด้านวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มชุมชน กลุ่มสตรีอาสาพัฒนา กลุ่ม อ.ส.ม. และ ชมรมผู้สูงอายุ จะมีการประชุมร่วมกับเทศบาลตำบลบ้านเพทุกเดือนเพื่อเทศบาลตำบลบ้านเพได้ชี้แจงการทำงานของเทศบาลและให้ประชาชนได้รับทราบถึงปัญหาในการทำงาน และเทศบาลตำบลบ้านเพรับทราบปัญหาของชุมชนไปในคราวเดียวกัน

ในอดีตการจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านเพ ใช้พื้นที่หมู่ที่ 1 เป็นที่กำจัดขยะของตำบล โดยเป็นที่สาธารณะประโยชน์ประจำหมู่บ้านพื้นที่ประมาณ 40 ไร่ การจัดการขยะไม่มีการคัดแยก ชาวบ้านทิ้งขยะรวมลงในภาชนะที่ท้องถิ่นเตรียมไว้ให้ ท้องถิ่นมีหน้าที่เก็บไปกำจัด เมื่อบ่อขยะเต็มก็เทกองทำให้แมลงวันและพาหะนำโรคต่าง ๆ เกิดขึ้นเป็นที่รบกวนชาวบ้าน และเรียกร้องให้ย้ายบ่อขยะไปกำจัดที่อื่น ท้องถิ่นได้ย้ายบ่อขยะไปอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านเพเป็นที่ของเอกชน กำจัดได้ระยะหนึ่งบ่อขยะเต็มเช่นเดิมน้ำเสียจากบ่อขยะ ไหลลงบ่อน้ำชาวบ้านทำให้เกิดการร้องเรียนจนต้องย้ายไปนอกเขตเทศบาลพื้นที่แห่งใหม่อยู่บนเนินเขาและเป็นที่เอกชนแต่ยังคงอยู่ในตำบลบ้านเพทำการได้ระยะหนึ่งบ่อก็เต็มเช่นเคย เทศบาลได้ประสานกับ อ.บ.ต.แกลง ซึ่งอยู่ข้างเคียง

เทศบาลตำบลบ้านเพ ขออนุญาตเช่าพื้นที่เอกชนในเขต อ.บ.ต.แกลง เป็นที่กำจัดขยะพื้นที่แห่งนี้ เป็นบ่อลูกรังเก่าที่เจ้าของพื้นที่ขุดดินลูกรังขายและไม่ได้ถม ต้องการให้เทศบาลทิ้งขยะเมื่อเต็มก็จะ ปลูกลาย ในที่สุด อ.บ.ต.แกลง ก็อนุญาต ทำให้เทศบาลมีเวลานานที่ไม่ต้องมีปัญหาในกากำจัดขยะ

ในปี พ.ศ. 2553 บ่อขยะที่เช่าเต็มชาวบ้านเริ่มถูกรบกวนจากขยะที่เทกอง และในที่สุด เทศบาลต้องขอย้ายที่กำจัดและหาพื้นที่ลงใหม่ในพื้นที่หมู่ 1 อีกเช่นเคย กำจัดขยะได้ระยะหนึ่ง ชาวบ้านได้เดินขบวนขับไล่และให้ย้ายออกนอกพื้นที่ภายใน 1 เดือน ช่วงนี้ถือว่าเป็นทั้งวิกฤตและ โอกาสของเทศบาลที่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากประชาชนในการหาแนวทางจัดการขยะ จนกระทั่งมีการตกผลึกทางความคิด ให้ทำโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำขึ้นมา เริ่มโครงการ ในวันที่ 24 สิงหาคม 2554 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน และย้ายพื้นที่ในการจัดการขยะแห่งใหม่ซึ่งมี พื้นที่ไม่ถึง 7 ไร่

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ (n = 388)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	138	35.50
หญิง	250	64.50
รวม	388	100.00

จากตาราง 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35.50 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.50

ตาราง 3 ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ (n = 388)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18 - 30 ปี	196	51.10
31 - 40 ปี	108	27.90
41 - 50 ปี	56	14.20
51 ปีขึ้นไป	28	6.80
รวม	388	100.00

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างแบ่งช่วงอายุ 18 -30 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.10 และช่วงอายุ ตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 48.90

ตาราง 4 ร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา (n = 388)

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรีขึ้นไป	103	26.60
ปวส./อนุปริญญา	63	16.00
ปวช./มัธยมศึกษา	104	26.80
ประถมศึกษา	59	15.30
ไม่ได้รับการศึกษา	59	15.30
รวม	388	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับสูงร้อยละ 26.60 ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับกลางร้อยละ 42.90 และผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำร้อยละ 30.60

ตารางที่ 5 ร้อยละกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ (n = 388)

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 8,000	134	34.70
8,001 -12,000	90	23.20
12,001 – 15,000	108	27.90
15,000 ขึ้นไป	56	14.20
รวม	388	100.00

จากตาราง 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นผู้ที่มีรายได้น้อยร้อยละ 34.70 กลุ่มที่มีรายได้อันกลางร้อยละ 51.10 และกลุ่มผู้ที่มีรายได้สูงร้อยละ 14.20

ตอนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน
ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเพ อำเภอมือง จังหวัดระยอง

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเด็น ร่วมคิดร่วมค้น
ปัญหา (n = 388)

ประเด็นการมีส่วนร่วมร่วมคิดร่วมค้นปัญหา	$\bar{X}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
1. ท่านเคยร่วมประชุมค้นหาปัญหาเกี่ยวกับขยะ ของเทศบาลตำบลบ้านเพ	3.34	0.93	มีส่วนร่วม ปานกลาง	6
2. ท่านเคยเสนอแนะถึงสาเหตุปัญหาของเทศบาล ตำบลบ้านเพ	3.47	0.95	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
3. ท่านเคยชวนเพื่อน ๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อหา สาเหตุของปัญหาขยะของเทศบาลตำบลบ้านเพ	3.47	0.85	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
4. คนในครอบครัวท่านไม่เคยคุยกันเรื่องปัญหา สิ่งแวดล้อม	3.39	0.88	มีส่วนร่วม ปานกลาง	5
5. ท่านไม่เคยเสนอตัวเพื่อเข้าร่วมรับฟังปัญหา ขยะของเทศบาลตำบลบ้านเพ	3.54	0.73	มีส่วนร่วมสูง	1
6. ท่านไม่เคยคิดว่าท่านจะเป็นแกนนำในการ แก้ไขปัญหาขยะของเทศบาลตำบลบ้านเพ	3.51	0.76	มีส่วนร่วมสูง	2
รวม	3.45			

จากตาราง 6 พบว่า ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสนอตัวเข้าร่วมรับฟังปัญหาขยะ
มีค่าเฉลี่ย 3.54 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมสูงที่สุด และกิจกรรมที่เข้าร่วมประชุมค้นหาปัญหา
เกี่ยวกับขยะ มีค่าเฉลี่ย 3.34 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด แต่ถ้าพิจารณาในภาพรวมพบว่าทุกประเด็น
มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ประชาชนไม่เสนอตัวเพื่อเข้าร่วมรับฟังปัญหาเกี่ยวกับขยะของเทศบาลบ้านเพ
มีค่าเฉลี่ย 3.54
2. ประชาชนไม่เป็นแกนนำในการแก้ไขปัญหาขยะของเทศบาลตำบลบ้านเพ มีค่าเฉลี่ย 3.51
3. ประชาชนชวนเพื่อนๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อหาสาเหตุของปัญหาขยะ มีค่าเฉลี่ย 3.47
4. ประชาชนเสนอแนะถึงสาเหตุปัญหาขยะเทศบาลตำบลบ้านเพ มีค่าเฉลี่ย 3.47
5. คนในครอบครัวไม่เคยคุยกันเรื่องปัญหาสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ย 3.39
6. ประชาชนร่วมประชุมค้นหาปัญหาเกี่ยวกับขยะของเทศบาลตำบลบ้านเพ มีค่าเฉลี่ย 3.34

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเด็นการมีส่วนร่วม ตัดสินใจวางแผน (n=388)

ประเด็นการมีส่วนร่วมการตัดสินใจวางแผน	$\bar{X}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
1. ท่านเคยเข้าร่วมประชุมวางแผนวิธีการขยะของเทศบาลตำบลบ้านแพ	3.45	.80	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1
2. ท่านเคยชักชวนเพื่อน ๆ เข้าช่วยเทศบาลวางแผนวิธีการขยะของเทศบาลตำบลบ้านแพ	3.38	.82	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
3. ท่านเคยเข้าร่วมตัดสินใจในโครงการของเทศบาลที่จัดการขยะ	3.21	.91	มีส่วนร่วม ปานกลาง	6
4. ท่านไม่เคยเข้าร่วมวางแผนในการหาที่ทิ้งขยะของเทศบาล	3.26	.77	มีส่วนร่วม ปานกลาง	4
5. ท่านไม่เคยตัดสินใจวางแผนในโครงการพลาสติกแลกทองของเทศบาลตำบลบ้านแพ	3.23	.95	มีส่วนร่วม ปานกลาง	5
6. ท่านไม่เคยวางแผนให้ครอบครัวของท่านคัดแยกขยะในครัวเรือน	3.27	.82	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
รวม	3.30	.84		

จากตาราง 7 พบว่าประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมประชุมวางแผนวิธีการขยะของเทศบาลตำบลบ้านแพ มีค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งมีระดับมีส่วนร่วมสูงที่สุด และประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมตัดสินใจในโครงการจัดการขยะของเทศบาล มีค่าเฉลี่ย 3.21 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด แต่ถ้าพิจารณารายประเด็นพบว่าทุกประเด็นมีระดับมีส่วนร่วมปานกลาง โดยเรียงดังนี้

1. ประชาชนเข้าร่วมประชุมวางแผนวิธีการขยะของเทศบาล มีค่าเฉลี่ย 3.45
2. ประชาชน ชวนเพื่อน ๆ เข้าช่วยเทศบาลวางแผนวิธีการขยะของเทศบาล มีค่าเฉลี่ย 3.38
3. ประชาชน ไม่วางแผนให้ครอบครัวคัดแยกขยะในครัวเรือน มีค่าเฉลี่ย 3.27
4. ประชาชน ไม่เข้าร่วมวางแผนในการหาที่ทิ้งขยะเทศบาล มีค่าเฉลี่ย 3.26
5. ประชาชน ไม่เข้าร่วมตัดสินใจวางแผนโครงการพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.23
6. ประชาชน เข้าร่วมตัดสินใจในโครงการของเทศบาลที่จัดการขยะ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเด็นการมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติ (n=388)

ประเด็นการมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
1. ท่านเคยเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกและทองคำ	3.40	0.92	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1
2. ครอบครัวของท่านเคยเข้าร่วมโครงการพลาสติกแลกทองคำ	3.24	0.89	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
3. ท่านเคยชักชวนให้นักท่องเที่ยวทั้งขยะและคัดแยกขยะตามภาชนะที่เทศบาลจัดให้	3.24	0.91	มีส่วนร่วม ปานกลาง	4
4. เมื่อมีถุงพลาสติก หรือขยะปลิวออกนอกถัง ท่านไม่เคยเก็บ	3.29	1.02	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
5. เมื่อไปตลาดท่านไม่เคยนำกระเช้าใส่ของใช้แทนถุงพลาสติก	3.11	0.86	มีส่วนร่วม ปานกลาง	6
6. ท่านเคยนำของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่	3.17	0.91	มีส่วนร่วม ปานกลาง	5
รวม	3.24	0.92		

จากตาราง 8 พบว่าประชาชนเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกแลกทอง มีค่าเฉลี่ย 3.40 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมสูงสุด และประชาชนไปตลาดไม่นำกระเช้าใส่ของใช้แทนถุงพลาสติก มีค่าเฉลี่ย 3.11 แต่ถ้าพิจารณารายประเด็นพบว่าทุกประเด็นมีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ประชาชนเข้าร่วมโครงการพลาสติกแลกทอง มีค่าเฉลี่ย 3.40
2. ประชาชนไม่เก็บถุงพลาสติก หรือขยะที่ปลิวออกนอกถัง มีค่าเฉลี่ย 3.29
3. ครอบครัวประชาชนเข้าร่วมโครงการพลาสติกแลกทอง มีค่าเฉลี่ย 3.24
4. ประชาชนชักชวนให้นักท่องเที่ยวทั้งขยะและคัดแยกขยะตามภาชนะที่เทศบาลจัดให้ มีค่าเฉลี่ย 3.24
5. ประชาชนนำของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ มีค่าเฉลี่ย 3.17
6. ประชาชนไปตลาดไม่นำกระเช้าใส่ของใช้แทนถุงพลาสติก มีค่าเฉลี่ย 3.11

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเด็นการมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อชุมชน (n=388)

ประเด็นการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อชุมชน	$\bar{x}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
1. ท่านเคยได้รับทองคำจากการเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ	3.20	0.49	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
2. ท่านเคยได้ร่วมรับประทานอาหารในโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ	3.25	0.89	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
3. ท่านเคยได้รับของรางวัลจากการเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ	3.32	0.90	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1
รวม	3.26	0.81		

จากตาราง 9 พบว่าประชาชนได้รับของรางวัลจากการเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.32 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมที่สูงที่สุด และประชาชนได้รับทองคำจากการเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.20 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด แต่ถ้าวินิจฉัยรายประเด็นพบว่าทุกประเด็นมีส่วนร่วมปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ประชาชนได้รับของรางวัลจากการเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.32
2. ประชาชนได้ร่วมรับประทานอาหารร่วมกันในโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.25
3. ประชาชนได้รับทองคำ จากการเข้าร่วมโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.20

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเด็นการมีส่วนร่วม ติดตามประเมินผล (n=388)

ประเด็นการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อชุมชน	$\bar{x}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
1. ท่านเคยได้ยื่นเทศบาลประเมินผลการคัดแยกพลาสติกออกจากขยะชุมชน	3.34	0.78	มีส่วนร่วม ปานกลาง	4
2. ท่านได้เคยสอบถามผลการปฏิบัติโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ	3.45	0.86	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1

ตาราง 10 (ต่อ)

ประเด็นการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	$\bar{X}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
3. ท่านได้เคยสังเกต การบริหารจัดการของเทศบาล	3.44	0.93	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
4. ท่านเคยประเมินความคุ้มค่าของโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ	3.43	0.99	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
รวม	3.42	0.89		

จากตารางที่ 10 พบว่า ประชาชนสอบถามผลการปฏิบัติโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมสูงสุด และประชาชนทราบผลการประเมินโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.34 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมต่ำสุด แต่ถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่าทุกประเด็นมีระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ประชาชนสอบถามผลการปฏิบัติโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.45
2. ประชาชนสังเกต การบริหารจัดการของเทศบาล มีค่าเฉลี่ย 3.44
3. ประชาชนประเมินความคุ้มค่าของโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ มีค่าเฉลี่ย 3.43
4. ประชาชนได้ทราบผลการประเมินการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.34

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างในประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน (n=388)

ด้านการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
1. ร่วมคิดค้นปัญหา	3.45	0.87	มีส่วนร่วม ปานกลาง	1
2. ร่วมตัดสินใจวางแผน	3.30	0.85	มีส่วนร่วม ปานกลาง	3
3. ร่วมลงมือปฏิบัติ	3.24	0.92	มีส่วนร่วม ปานกลาง	5

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D	การตีความ	ลำดับที่
4. ร่วมรับผลประโยชน์	3.26	0.81	มีส่วนร่วม ปานกลาง	4
5. ร่วมติดตามประเมินผล	3.42	0.89	มีส่วนร่วม ปานกลาง	2
รวม	3.33	0.87	มีส่วนร่วม ปานกลาง	

จากตาราง 11 พบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านร่วมคิดค้นปัญหา มีค่าเฉลี่ย 3.45 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมสูงที่สุด และประชาชนมีส่วนร่วมด้านร่วมลงมือปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 3.24 ซึ่งมีระดับการมีส่วนร่วมต่ำที่สุด แต่ถ้าพิจารณารายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมทุกด้านมีระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับดังนี้

1. ประชาชนร่วมคิดค้นปัญหา มีค่าเฉลี่ย 3.45
2. ประชาชนร่วมติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 3.42
3. ประชาชนร่วมตัดสินใจวางแผน มีค่าเฉลี่ย 3.30
4. ประชาชนร่วมรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 3.26
5. ประชาชนร่วมลงมือปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 3.24

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพ และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยพบว่า ปกติแล้วถ้าขยะที่มีราคา สามารถสร้างผลประโยชน์ได้จากการตัดแยก ประชาชนก็ตัดแยกอยู่แล้ว การที่ชาวบ้านถูกผลกระทบจากการกำจัดขยะของเทศบาลตำบลบ้านเพ และการแก้ไขปัญหาที่ทำมาไม่ตรงประเด็นชาวบ้านก็จะถูกผลกระทบจากมลพิษที่เกิดขึ้น การที่คณะกรรมการชุมชน อ.ส.ม. และผู้สูงอายุ มีการประชุมร่วมกับทางเทศบาลทุกเดือน ทำให้ได้รับทราบปัญหาตลอด และส่วนที่ผู้นำเอาจริงเอาจัง มุ่งมั่น โดยมีเป้าหมายในการทำกิจกรรม และลงทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความศรัทธา และพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการ เมื่อโครงการขยะพลาสติกแจกทองคำเกิดขึ้น จึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีระดับปานกลางทุกด้าน ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ถ้ารองเท้าไม่ลงมาเล่น เกิดยาก” (ชาติชาย สังฆฤทธิ์. สัมภาษณ์. 2556)

การร่วมรับผลประโยชน์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน เทศบาลตำบลบ้านเพจัดให้มีของรางวัลจำนวนมาก ตั้งแต่รางวัล

ย่อย ๆ เช่น บะหมี่ มาม่า ข้าวสาร เครื่องใช้ในครัวเรือน สบู่ ยาสีฟัน เป็นต้น รางวัลระดับกลาง เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าที่จำเป็น รางวัลใหญ่ คือทองคำ (เส้นละ ครึ่งสลึง) 4 เส้น เป็นรางวัลประจำเดือน แต่ในรอบปี จะเป็นรางวัลใหญ่ รวม 100 ชิ้น วิธีการคือผู้ที่เข้าร่วมโครงการต้องนำขยะพลาสติกที่คัดแยกมาได้นำมาชั่งน้ำหนัก ครึ่งกิโลกรัมจะได้รับคูปองสีเขียวมีหมายเลขกำกับไว้จำนวน 1 ใบ ถ้าได้ขยะพลาสติกมากเท่าไรก็เป็นไปตามสัดส่วน แต่ถ้าคัดแยกขยะพลาสติกได้ 5 กิโลกรัม จะได้รับคูปองสีเขียวเพิ่มอีก 1 ใบคูปองสีเขียวนำไปจับรางวัลระดับย่อยก่อน หลังจากนั้นเวลา 17.00 น. จับรางวัลระดับกลางและรางวัลใหญ่โดยดูจากคูปองสีเขียวที่มีตัวเลขกำกับ คูปองที่ไม่ได้รับรางวัลนำไปใส่กล่องเก็บรวบรวมไว้ เมื่อครบรอบปีนำคูปองที่ไม่ได้รับรางวัลทั้งหมดมาจับสลากรับรางวัลใหญ่ 100 ชิ้นอีกครั้ง ทำให้เกิดแรงจูงใจในการคัดแยกขยะได้เป็นอย่างดี ดังคำสัมภาษณ์ที่ว่า “เสียเวลาแยกนิดเดียวยังได้ของใช้” (กิตติคุณ แก่นเกตุ. สัมภาษณ์. 2556)

จากการสัมภาษณ์ในเชิงคุณภาพพบว่าวิกฤตของปัญหาขยะที่นำไปกำจัดที่บ่อบำบัดน้ำเสียของเทศบาลตำบลบ้านเพ ทำให้ชาวบ้านได้รับความเดือดร้อนถึงขั้นเดินขบวนประท้วงให้ย้ายการกำจัดขยะออกจากพื้นที่หมู่ 1 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมลภาวะที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านของเขาไม่เฉพาะในชุมชนที่อยู่ใกล้บ่อบำบัดน้ำเสียเท่านั้น ดังคำสัมภาษณ์ว่า “ถ้าไม่มาช่วยกันหาต้นตอ ก็จะแก้ไขอะไรไม่ได้” (มาศ วิเชียรแสง. สัมภาษณ์. 2556)

วัฒนธรรมของประชาชน ยังไม่มีการคัดแยกและในช่วงเริ่มต้นโครงการการประชาสัมพันธ์ยังไม่ชัดเจน ดังนั้นเมื่อเริ่มโครงการก็จะมีคนที่มีจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมเข้าร่วมโครงการสำหรับผู้ที่ศรัทธาในตัวผู้นำและเชื่อในโครงการว่ามีทองคำจริงเท่านั้น เมื่อโครงการผ่านไประยะเวลาหนึ่ง เห็นว่าโครงการนี้ทำจริงอย่างต่อเนื่องและมีผลประโยชน์ สมาชิกในโครงการจึงเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังคำสัมภาษณ์ว่า “คนบ้านเราต้องใช้เวลา” (กิตติคุณ แก่นเกตุ. สัมภาษณ์. 2556)

ตอนที่ 4 ปัจจัยที่มีต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลบ้านเพ จังหวัดระยอง

จากผลการวิจัยเชิงสำรวจ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชนมีระดับการมีส่วนร่วมสูงทุกประเด็น และจากการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน มีดังนี้

1. การรับรู้การประชาสัมพันธ์
2. บทบาทผู้นำ
3. กิจกรรมสันตนาการ
4. การสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม

5. รูปแบบการจัดเก็บขยะ

6. ความพร้อมของอุปกรณ์รองรับ

การรับรู้การประชาสัมพันธ์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน เทศบาลได้มีการประชุมชุมชน สตรีอาสาพัฒนาผู้สูงอายุในแต่ละเดือนเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ทำให้ประชาชนได้รับทราบถึงปัญหาและเข้าใจในโครงการเพราะพวกเขามีส่วนร่วมในการนำเสนอแนวทางให้ทางเทศบาลพิจารณา เมื่อประชุมเสร็จผู้ที่เข้าร่วมประชุมก็จะพูดคุยกับเพื่อน ๆ หรือญาติ ๆ ทำให้มีการขยายข้อมูลให้ได้รับทราบในลักษณะปากต่อปาก เป็นการประชาสัมพันธ์ทางเสียงตามสาย และเสียงไร้สายของเทศบาลวันละ 3 เวลา เพื่อประชาสัมพันธ์งานของเทศบาลในช่วงเช้าเวลา 08.00 น. กลางวันเวลา 12.00 น. และเย็นเวลา 18.00 น. ของทุกวัน การใช้รถขยายเสียงวิ่งประชาสัมพันธ์โครงการเพื่อชักชวนให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการล่วงหน้า 3 วันก่อนทำกิจกรรมทุกชุมชน การประชาสัมพันธ์โดยใช้แผ่นพับเทศบาลตั้งงบประมาณเพื่อทำแผ่นพับให้ประชาชนได้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดจากขยะและปัญหาการจัดการขยะของเทศบาล และประชาสัมพันธ์โครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ จากนั้นในวันที่ อ.ส.ม. ประชุมก็บรรยายให้ อ.ส.ม. ช่วยแจกแผ่นพับให้แก่ครัวเรือนที่ตนรับผิดชอบ (อ.ส.ม.1 คนรับผิดชอบ 15 ครัวเรือน) และใช้ป้ายไววนิวส์ขนาดใหญ่ที่ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงวันเวลาที่ดำเนินโครงการ สถานที่ตั้งของรางวัลและวิธีการดำเนินการ ทำให้การรับรู้ของประชาชนเป็นไปอย่างชัดเจน และทั่วถึงดังคำสัมภาษณ์ที่ว่า “ใครไม่รู้ก็บ้าแล้ว” (มาศ วิเชียรแสง, สัมภาษณ์. 2556)

บทบาทผู้นำ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน ในการทำโครงการนี้ผู้ท้าวใจในฐานะรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านเพ ได้เข้าร่วมประชุมและค้นหาปัญหา โดยเป็นแกนหลักในการเชิญทุกฝ่ายเข้าร่วมหารือ จนตกผลึกทางความคิดร่วมกัน ให้ทำโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำ จากนั้นประสานกับนายกเทศมนตรีขออนุมัติงบประมาณเพื่อทำโครงการ โดยประสานงานกับนายชาติชาย สังฤทธิ์ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข เป็นผู้ดำเนินโครงการลงพื้นที่ดำเนินการร่วมกับข้าราชการและชาวบ้านทุกครั้ง ทั้งนี้ เหล่าผู้นำชุมชนหลายท่านได้ลงมือคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะในครัวเรือนแล้วนำมาชั่งให้ลูกบ้านได้เห็น ทำให้ประชาชนจำนวนมากเห็นความตั้งใจของผู้นำจึงเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องดังคำสัมภาษณ์ที่ว่า “ถ้ารองฯไม่ลงมาเล่นเกิดยาก” (ชาติชาย สังฤทธิ์, สัมภาษณ์. 2556)

กิจกรรมสันตนาการ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน เทศบาลตำบลบ้านเพได้จัดกิจกรรมให้ชาวบ้านเข้าร่วมรับประทานอาหารร่วมกัน และมีคาราเกะให้ผู้นำชุมชนเข้าร่วมทำกิจกรรม ทำให้มีความสุข และสนุกโดยในช่วงเวลา 16.00 น. ได้เตรียมอาหารเย็นให้ผู้ที่เข้าร่วมโครงการรับบัตร 1 ใบเมื่อนำขยะพลาสติก

มาซึ่ง เมื่อถึงเวลานักนำบัตรมาร่วมรับประทานอาหาร เมื่อสมาชิกทานเสร็จชาวบ้านที่มาสังเกตการณ์ก็เข้าร่วมทานอาหารต่อ ในช่วงนี้ใครมีความสามารถร้องเพลงก็ร่วมร้องเพลงจนถึงเวลา 17.00 น. ทำให้เกิดแรงจูงใจบางคนก็เกรงใจเมื่อทานอาหารแล้วครั้งหน้าที่คัดแยกขยะพลาสติกมาเข้าร่วมโครงการ บางคนก็ชักชวนเพื่อนๆที่ชอบสนุกสนาน นัดกันมาทำกิจกรรมร้องเพลงและชักชวนให้คัดแยกขยะพลาสติกแล้วนำมาชั่งด้วยทำให้สมาชิกเพิ่ม ดังคำสัมภาษณ์ที่ว่า “คนไทยต้องรณรงค์จริงจังอยากมา” (กิตติคุณ แก่นเกตุ. สัมภาษณ์. 2556)

การสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน ในแต่ละปีเทศบาลตั้งงบประมาณไว้เพื่อจัดทำโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการอบรมให้แก่ชุมชน อ.ส.ม.สตรีอาสา และโรงเรียนในเขตเทศบาลทุกโรงเรียน และในวันสำคัญ ๆ เช่น วันพ่อ 5 ธันวาคม วันแม่ 12 สิงหาคม ก็มีกิจกรรมของหน่วยงานในเขตเทศบาลทุกแห่งร่วมมือกันในการทำกิจกรรมที่ดูแลสิ่งแวดล้อม เช่น การเก็บขยะชายหาด การปลูกป่า การปลูกป่าชายเลน การกวาดพื้นที่สาธารณะเหล่านี้เป็นต้น และในภาคประชาสังคมก็จะมีกิจกรรมเช่นนี้ต่อเนื่อง ๆ การทำกิจกรรมเช่นนี้อย่างต่อเนื่องทำให้ประชาชนเกิดสำนึกที่ดีต่อสิ่งแวดล้อมทำให้มีกลุ่มที่เห็นว่าโครงการนี้สามารถแก้ไขปัญหาการจัดการขยะได้ดีจึงเข้าร่วมโครงการ ดังคำสัมภาษณ์ที่ว่า “โครงการนี้ดีเพราะคนบางกลุ่มไม่ต้องการผลตอบแทนอะไร นอกจากอยากเห็นบ้านเมืองสวยงาม” (มาศ วิเชียรแดง. สัมภาษณ์. 2556)

รูปแบบการจัดเก็บขยะ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน จากการที่เทศบาลได้เคยกำหนดการจัดเก็บขยะที่คัดแยก ในหมู่ที่ 2 โดยประชุมร่วมกับคณะกรรมการชุมชนขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านในชุมชน หมู่ 2 คัดแยกขยะและกำหนดเวลาจัดเก็บในเวลา 18.00 น. ก็สามารทำให้ประชาชนบางส่วนร่วมคัดแยกถุงพลาสติกให้แต่ทางเทศบาลไม่ทำต่อเนื่อง จึงล้มเหลวแต่ในโครงการนี้ ทางเทศบาลได้กำหนดให้ประชาชนได้ทราบว่ามีทุกวันพุธแรกของทุกเดือน และในแต่ละเดือนจะเริ่มชั่งขยะพลาสติกที่ประชาชนคัดแยกไว้ตั้งแต่เวลา 10.00-16.00 น. และถ้าผู้ใดมีขยะพลาสติกจำนวนมากทางเทศบาลจัดให้มีรถไปรับถึงที่ การดำเนินโครงการนี้เทศบาลได้ทำอย่างต่อเนื่องและตรงเวลา ทำให้ประชาชนมั่นใจและเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังคำสัมภาษณ์ที่ว่า “รูปแบบการเก็บขยะต้องชัดเจน และต่อเนื่อง” (มาศ วิเชียรแดง. สัมภาษณ์. 2556)

ความพร้อมของอุปกรณ์รองรับ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน เทศบาลเคยแจกถังคัดแยกให้แต่ได้ผลน้อยมากเพราะประชาชนนำถังคัดแยกไปใช้อย่างอื่น แต่ก็ยังมีบางคนต้องการเพื่อคัดแยกในโครงการนี้

เทศบาลได้แจกถุงดำขนาดกลางให้แก่ผู้ที่เข้าร่วมโครงการคนละ 1 ใบ แต่ถ้าท่านใดมีขยะพลาสติกในแต่ละเดือนมากเกินไปก็สามารถนำถุงดำที่ใส่ขยะพลาสติกไปทิ้งที่กองสาธารณสุข เมื่อถึงวันดำเนินโครงการทางเทศบาลได้นำแผงเหล็กมาทำเป็นคอกเพื่อรองรับขยะพลาสติกที่ประชาชนนำมาทิ้ง เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยไม่เป็นที่อูจาดต่อผู้พบเห็น และเมื่อถึงเวลา 16.00 น. จะมีพ่อค้ามารับซื้อไป แต่ถ้ายังไม่หมดวันรุ่งขึ้นก็นำเอาไป แต่มีบางส่วนที่ใช้ไม่ได้ทางเทศบาลก็นำส่วนที่เหลือไปอัดเป็นฟ่อนคล้ายฟางข้าวแล้วนำไปฝังกลบต่อไป ทำให้ประชาชนเห็นการเตรียมความพร้อมของการรองรับอย่างมีประสิทธิภาพและให้ความร่วมมือในการคัดแยกขยะพลาสติกเพิ่มขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ “ให้คัดแยกแล้วเอาอะไรใส่” (มาศ วิเชียรแดง, สัมภาษณ์. 2556)

จากการสัมภาษณ์กลุ่ม พบว่า ปัจจัยที่มีผลทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านเพ คัดแยกขยะพลาสติกออกจากชุมชน ตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. บทบาทผู้นำ สรุปได้ว่า การที่ประชาชนได้เห็นรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านเพ เข้าร่วมประชุมร่วมกับประชาชนทุกครั้ง และนำเอาข้อเสนอของประชาชนเข้าโครงการ การเป็นแกนนำในการลงพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการด้วยตัวเองทุกครั้ง ผู้อำนวยการชาติชาย สังขฤทธิ์ ได้สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชน ชุมชน ประธานกลุ่มองค์กรภาคเอกชน ลงพื้นที่เจาะลึกถึงครัวเรือน รณรงค์ให้ช่วยกันคัดแยกขยะพลาสติก และนำเครื่องเสียงของตนเองมาตั้งให้ผู้เข้าร่วมโครงการร่วมร้องเพลง คณะกรรมการชุมชนส่วนมากคัดแยกขยะพลาสติกให้ลูกบ้านได้เห็น และห้างร้านต่าง ๆ ให้ความร่วมมือในงานกิจกรรมของเทศบาลเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการลงมือร่วมปฏิบัติของผู้บริหาร หรือการแสดงออกของห้างร้านในการให้รางวัล และร่วมจัดรางวัลให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ ทำให้ประชาชนผู้ที่ศรัทธาในตัวผู้นำให้ความร่วมมือและเข้าร่วมโครงการ

2. การรับรู้การประชาสัมพันธ์ สรุปได้ว่า เทศบาลตำบลบ้านเพมีการประชาสัมพันธ์ที่ดี และรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการประชุมประจำเดือนของชุมชน ทำให้ประชาชนได้รับรู้ในลักษณะการบอกปากต่อปาก การใช้สื่อเสียงไร้สายโดยเทศบาลมีการประชาสัมพันธ์งานกิจกรรมของเทศบาลวันละ 3 เวลา เวลา 08.00 น. เวลา 12.00 น. และเวลา 18.00 น. เป็นประจำทุกวัน ทำให้ประชาชนส่วนมากได้รับรู้ข้อมูลทุกวัน การใช้รถวิ่งประชาสัมพันธ์ในทุกชุมชนเป็นการเน้นให้ประชาชนได้เตรียมตัวและเจาะถึงบางครัวเรือนที่ไม่ได้ยินเสียงตามสาย ไร้สาย การทำแผ่นพับ และ อ.ส.ม. นำไปแจกตามบ้านที่ตนดูแล ทำให้ทุกครัวเรือนได้รับข้อมูลที่เป็นทิศทางเดียวกัน การประชาสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้การเรียนรู้โครงการเป็นไปได้อย่างทั่วถึง จึงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนมีระดับที่สูง

3. จัดกิจกรรมสันตนาการ สรุปได้ว่า การที่เทศบาลจัดให้มีการรับประทานอาหารเย็นร่วมกันทั้งผู้ที่เข้าร่วมโครงการและผู้ที่ยังไม่เข้าโครงการ โดยผู้ที่นำขยะพลาสติกมาทิ้งไม่ว่าจะได้

น้ำหนักเท่าไรจะได้บัตร 1 ใบเพื่อรับประทานอาหารในเวลา 16.00 น. ผู้ที่มีบัตรจะได้เข้ารับประทานอาหารก่อน ผู้ไม่มีบัตรต้องรอให้ผู้ที่มีบัตรเข้าทานอาหารให้หมดก่อนจึงจะปล่อยให้ผู้ที่ไม่มีบัตรเข้าร่วมรับประทานอาหารได้ อีกทั้งมีการจัดเครื่องเสียงให้ผู้ที่มาร่วมโครงการและผู้สังเกตการณ์ได้ร่วมร้องเพลงสนุกสนานก่อนที่จะมีการจับรางวัล เป็นที่ถูกต้องชาวบ้าน เพราะคนบ้านเพชรชอบเข้าร่วมกิจกรรมที่สนุกสนาน ดังนั้นจึงได้รับความร่วมมือเข้ามาร่วมในโครงการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

4. จิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม สรุปได้ว่า การที่เทศบาลมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง แก่คณะกรรมการชุมชน อ.ส.ม. กลุ่มสตรีอาสาพัฒนา และนักเรียนในเขตเทศบาลทุกแห่ง การชี้แจงในที่ประชุมทุกเดือนเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากขยะ และปัญหาการไม่มีพื้นที่กำจัดขยะ การรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะพลาสติกออกจากขยะชุมชน การลงมือเก็บขยะชายหาดขององค์กรภาคเอกชน การดำเนินโครงการรักษาสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานในเขตเทศบาลเช่นการเก็บขยะ และทำความสะอาดในพื้นที่สาธารณะ การปลูกป่า เหล่านี้เป็นต้นในวันสำคัญ ๆ เช่น วันพ่อ วันแม่ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวข้างต้นมีการดำเนินต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกที่ดีต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม เมื่อโครงการขยะพลาสติกแลกทองคำมีขึ้นจึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนมีระดับที่สูง

5. รูปแบบการจัดเก็บ สรุปได้ว่า การทำโครงการนี้มีรูปแบบที่ชัดเจน การกำหนดให้มีกิจกรรมในทุกวันพุธแรกของเดือน เริ่มเวลาการนำขยะพลาสติกที่ประชาชนคัดได้มาซึ่งช่วงเวลา 10.00-16.00 น. และรับประทานอาหารร่วมกัน ตั้งแต่เวลา 16.00-17.00 น. จากนั้น เริ่มจับรางวัลจนถึงสิ้นสุดโครงการ ทางเทศบาลกำหนดใช้พื้นที่ข้างตลาดเทศบาลเป็นที่ดำเนินโครงการผู้ที่มิชยะพลาสติกมากสามารถขอให้เทศบาลนำรถไปรับขยะพลาสติกได้ถึงบ้านทำให้ได้รับความสะดวกและกิจกรรมมีความชัดเจนและต่อเนื่อง ทำให้มีผู้เข้าร่วมโครงการมีระดับที่สูง

6. ความพร้อมของอุปกรณ์รองรับ สรุปได้ว่า การที่เทศบาลแจกถุงดำเพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมโครงการนำไปใส่ขยะพลาสติกที่คัดแยกออกมาทำให้ประชาชนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายที่ต้องซื้อถุงเพื่อใส่พลาสติกที่คัดแยก และถุงดำที่ให้มีความเหมาะสมกับขยะพลาสติกที่คัดแยกออกมาได้ในแต่ละครัวเรือน และถ้าไม่พอสามารถขอเพิ่มได้ทำให้ชาวบ้านบางส่วนเก็บขยะพลาสติกจากที่ทำงานเข้ามาไว้ด้วย และสถานที่รวบรวมขยะพลาสติกที่เทศบาลจัดเตรียมไว้ในวันทำกิจกรรมโดยการนำรั้วเหล็กมาล้อมทำคอกเพื่อไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัย และเมื่อซึ่งขยะพลาสติกเสร็จมีพอค้ามารับเอาไป ขยะพลาสติกที่เหลือจากพอค้าเอาไปเทศบาลก็จัดการได้ดี ทำให้ผู้ที่ได้พบเห็นการจัดการขยะพลาสติกน่าสรรเสริญ จึงต้องการให้ความร่วมมือเข้าร่วมโครงการ ทำให้การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับที่สูง